

Notitie

Contactpersoon Ramon van Bruggen

Datum 31 mei 2017

Kenmerk N002-1246189RPB-Ios-V02-NL

Onderzoek Luchtkwaliteit: extra programma in Overamstel

1 Inleiding

De gemeente Amsterdam is bezig met de transformatie van het gebied Overamstel van werkgebied naar woongebied. Hiervoor is reeds een milieueffectrapportage (m.e.r.) opgesteld voor heel Overamstel (april 2013). Het m.e.r. maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan Amstelkwartier tweede fase.

Het project Overamstel is in het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit) opgenomen met de volgende kenmerken:

- Geplande datum realisatie: 2020
- 2.535 inwoners in 2020 (305 in 2015)
- 6.275 arbeidsplaatsen in 2020 (6005 in 2015)
- 160 winkelarbeitsplaatsen (150 in 2015)

De effecten van de toename in inwoners en arbeidsplaatsen ten opzichte van 2015 op de verkeersaantallen zijn opgenomen in de NSL monitoringstool.

Op dit moment wordt door de gemeente gewerkt aan de uitwerking van het bestemmingsplan. Voor diverse deelgebieden vindt een verdere verdichting plaats dan waarmee in het m.e.r. rekening is gehouden. Verdichting van de bebouwing zorgt voor extra woningen en daardoor meer verkeer. In totaal wordt nu uitgegaan van 7.420 woningen voor het project Overamstel. Dit heeft tot gevolg dat het project niet meer 'past in het NSL'. Daarnaast gaat het NSL er van uit dat de afrit van de A2 naar de Utrechtsebrug wordt afgewaardeerd. Deze afwaardering van de A2 kan op twee manieren plaatsvinden:

1. De afrit verdwijnt in zijn geheel, het verkeer gaat via de A10 naar het centrum (van der Madeweg)
2. De afrit blijft bestaan, maar er komen minder rijbanen en een lagere snelheid, de afrit wordt een stadsstraat, deze variant wordt aangeduid als de Bloembakvariant.

In het NSL is uitgegaan van de eerste variant, waarbij de afrit volledig verdwijnt.

Deze notitie beschouwt de inpasbaarheid in het NSL van het project met de vernieuwde uitgangspunten ten aanzien van de luchtkwaliteit.

2 Wettelijk kader

Het bevoegd gezag dient effecten op de luchtkwaliteit mee te nemen in de besluitvorming van ruimtelijke en infrastructurele projecten en bij het verlenen van vergunningen. Als aan één of meer van onderstaande motiveringsgronden uit de Wet milieubeheer wordt voldaan, mag het bevoegd gezag positief besluiten ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit:

- a) Het project leidt niet tot overschrijdingen van de grenswaarden¹
- b) Het project leidt niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit
- c) Het project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de luchtkwaliteit
- d) Het project is onderdeel van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

De gemeente Amsterdam heeft aan Tauw een verkeersmodel aangeleverd van de zogenaamde 'bloembak' variant. In het verkeersmodel is uitgegaan van extra programma voor Overamstel. De bloembakvariant is het worstcasescenario voor Amstelkwartier tweede fase en derde fase voor de afwikkeling van het verkeer (verkeersaantallen) na realisatie van de extra woningen. Aangezien de bloembakvariant geen onderdeel uitmaakt van het NSL, zal het resultaat aan minimaal één van de drie overige motiveringsgronden moeten voldoen voor een positief besluit van het bevoegd gezag.

3 Werkwijze

Referentiesituatie

De referentiesituatie betreft het jaar 2027 zonder de aanpassingen opgenomen in de Bloembakvariant. Om te komen tot de verkeersgegevens voor de referentiesituatie van 2027 zijn de verkeersgegevens van 2020 en 2030, zoals die nu in de NSL monitoringstool zijn opgenomen, geïnterpoleerd.

Plansituatie

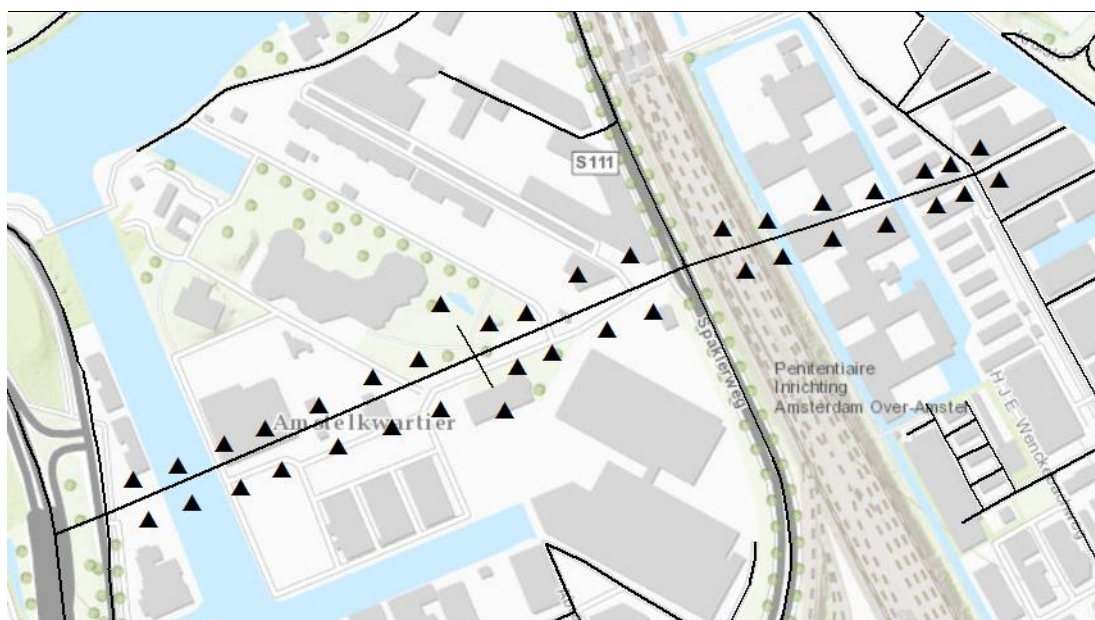
De gemeente heeft een wegennetwerk met verkeersintensiteiten aangeleverd voor de plansituatie. De verkeersintensiteiten in de NSL-referentiesituatie zijn vervangen door de aangeleverd verkeersintensiteiten van de plansituatie, zodat stagnatiefactoren, snelheden en andere wegeigenschappen, welke ontbraken in de aangeleverde model, overgenomen konden worden. Een aantal wegen, of delen van wegen, die in de referentiesituatie wel aanwezig zijn, verdwijnen in de plansituatie. Voor deze wegen is een verkeersintensiteit van 0 gehanteerd in de plansituatie. Vanaf de A2 naar de H.J.E. Wenckebachweg wordt een nieuwe weg aangelegd, de Amstelstroomlaan die de wijk Amstelkwartier doorkruist, deze weg is voor de plansituatie opgenomen met een maximale snelheid van 50 km/uur en een stagnatie van 3 %, gelijkwaardig aan huidige omliggende wegen.

¹ Zie bijlage 1

Het deel van de A2 vanaf de kruising met de A10 (Knooppunt Amstel) wordt in deze variant afgewaardeerd naar een binnenstedelijke weg. Voor deze weg is een maximale snelheid van 50 km/uur en 3 % stagnatie gehanteerd.

Toetspunten

De toetspunten die zijn gehanteerd zijn de toetspunten zoals die voor het jaar 2030 in het NSL zijn opgenomen, daarnaast zijn er toetspunten toegevoegd langs de nieuw aan te leggen weg door het Amstelkwartier, dit is weergegeven in figuur 3.1.

Figuur 3.1 Ligging toetspunten langs de Amstelstroomlaan door het Amstelkwartier

Rekenmodel

De berekeningen zijn uitgevoerd met de NSL-monitoringstool versie 2016. Er is gerekend op de toetspunten voor de componenten NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5}.

4 Resultaten

4.1 NO₂ concentraties

In figuur 4.1 zijn de berekende jaargemiddelde concentraties voor NO₂ per toetspunt weergegeven voor de plansituatie (toetsjaar 2027). Uit de resultaten blijkt dat de er geen overschrijding van de grenswaarden voor NO₂ plaatsvindt in de plansituatie.

De hoogst waargenomen concentratie voor NO₂ is 24,2 µg/m³ op een toetspunt langs de Joan Muyskenweg, ten noorden van knooppunt Amstel. Op dit punt is er sprake van een achtergrondconcentratie van 15,9 µg/m³, een SRM2 bijdrage van 1,6 µg/m³ en een SRM1 bijdrage van 6,7 µg/m³. De toename op dit punt ten opzichte van de referentiesituatie is 5,4 µg/m³. Langs de nieuw aan te leggen weg door het Amstelkwartier bedraagt de maximale concentratie 18,9 µg/m³.

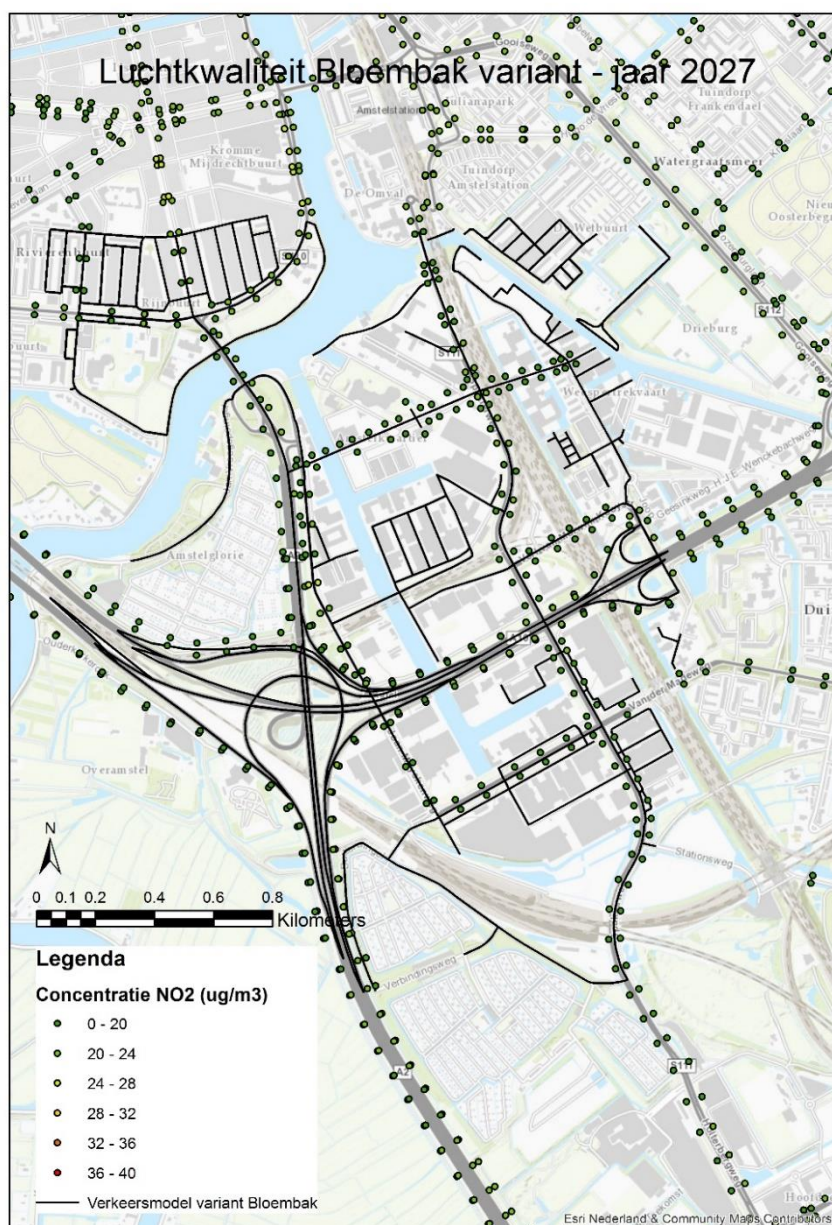
In verhouding met huidige concentraties (situatie 2015) is er sprake van een duidelijke afname van de NO₂ concentraties. Dit ligt aan de verwachte verbetering van de luchtkwaliteit en de verwachte afname in emissies richting 2027.

Verskil met de referentiesituatie

De hoogste toename ten opzichte van de referentiesituatie is 5,4 µg/m³, op bovengenoemd toetspunt langs de Joan Muyskenweg, ten noorden van knooppunt Amstel. De maximale afname is 2,3 µg/m³ op een toetspunt aan de noordkant van de A2 tussen Knooppunt Amstel en de afrit naar Duivendrecht.

Tabel 4.1 Vergelijking plansituatie en referentiesituatie

NO ₂	µg/m ³
Hoogste concentratie plansituatie:	24,2
Hoogste concentratie referentiesituatie:	22,7
Grootste toename ten opzichte van referentiesituatie:	5,4
Grootste afname ten opzichte van referentiesituatie:	2,3

Figuur 4.1 Weergave concentraties per toetspunt voor NO₂ voor de plansituatie

4.2 PM₁₀ concentraties

In figuur 4.2 zijn de berekende concentraties voor PM₁₀ per toetspunt weergegeven. Uit de resultaten blijkt dat de er geen overschrijding van de grenswaarden voor PM₁₀ plaatsvindt in de plansituatie.

De hoogst waargenomen concentratie voor PM₁₀ is 21,2 µg/m³ in de Rivierenbuurt. Op dit punt is er sprake van een achtergrondconcentratie van 20,9 µg/m³, een SRM2 bijdrage van 0,1 µg/m³ en een SRM1 bijdrage van 0,2 µg/m³. Daarnaast is er op dit punt sprake van 15 overschrijdingsdagen, het aantal dagen over een jaar dat de gemiddelde dagwaarde van 50 µg/m³ wordt overschreden (maximale toegestane aantal dagen per jaar is 35).

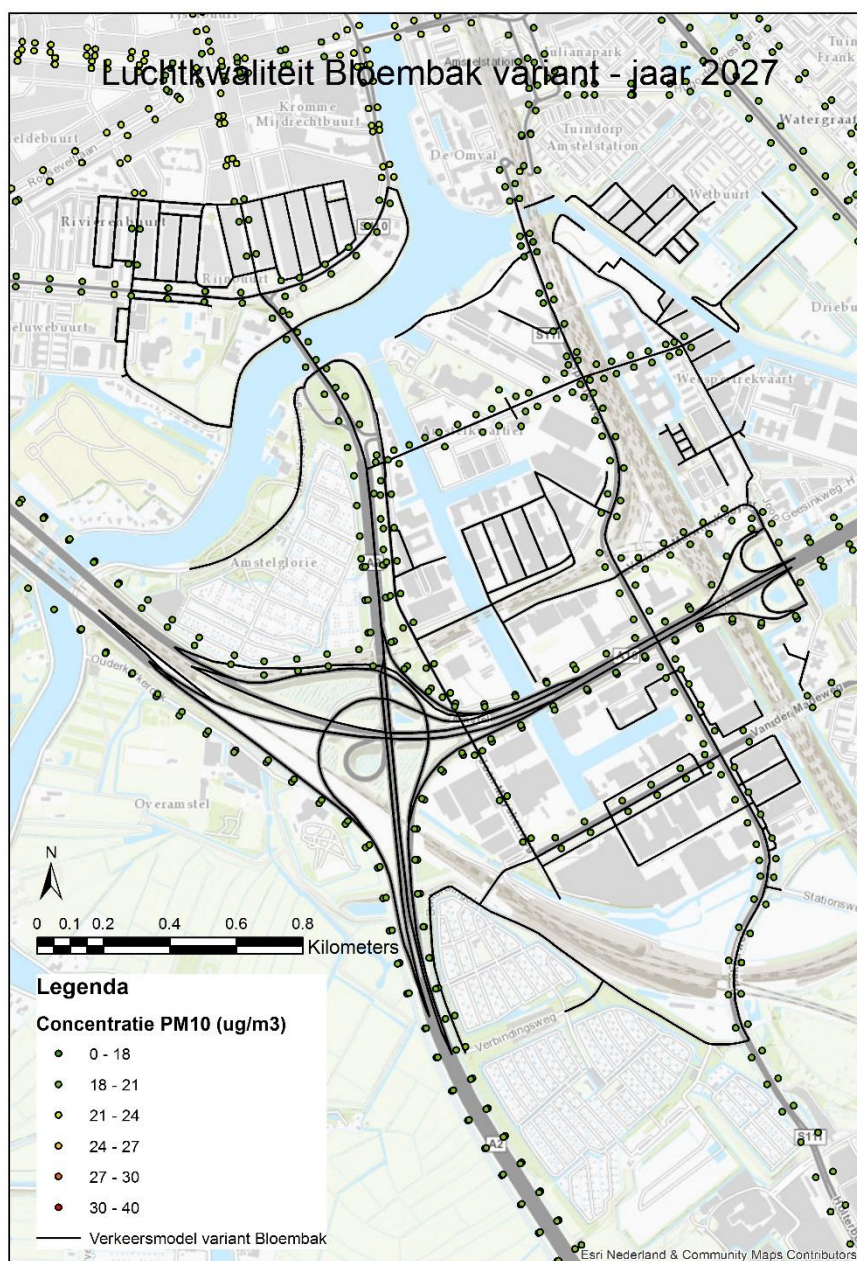
Langs de Amstelstroomlaan is een maximale concentratie van 19,6 µg/m³ en 7 overschrijdingsdagen vastgesteld.

Verskil met de referentiesituatie

De hoogste toename ten opzichte van de referentiesituatie is 1,1 µg/m³, op een toetspunt langs de Joan Muyskenweg, ten noorden van knooppunt Amstel. De maximale afname is 0,5 µg/m³ op een toetspunt ten noorden van de A2, op de kruising met de Joan Muyskenweg.

Tabel 4.2 Vergelijking plansituatie en referentiesituatie

PM ₁₀	µg/m ³
Hoogste concentratie plansituatie:	21,2
Hoogste concentratie referentiesituatie:	21,2
Grootste toename ten opzichte van referentiesituatie:	1,1
Grootste afname ten opzichte van referentiesituatie:	0,5
Maximale aantal overschrijdingsdagen plansituatie:	15
Maximale aantal overschrijdingsdagen referentiesituatie:	15

Figuur 4.2 Weergave concentraties per toetspunt voor PM₁₀ voor de plansituatie

4.3 PM_{2,5} concentraties

In figuur 4.3 zijn de berekende concentraties voor PM_{2,5} per toetspunt weergegeven. Uit de resultaten blijkt dat de er geen overschrijding van de grenswaarden voor PM_{2,5} plaatsvindt in de plansituatie.

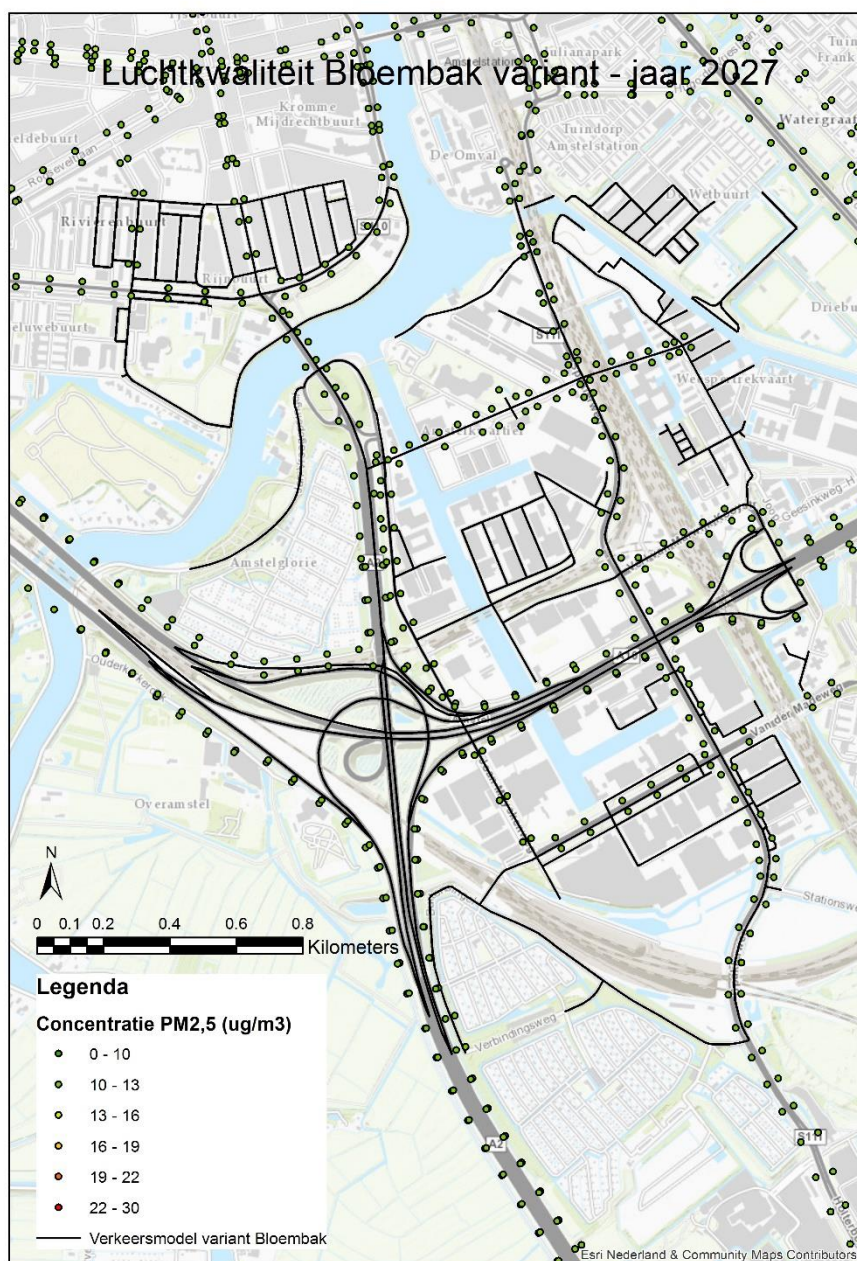
De hoogst waargenomen concentratie voor PM_{2,5} is 12,8 µg/m³ in de Rivierenbuurt. Op dit punt is er sprake van een achtergrondconcentratie van 12,7 µg/m³, een SRM2 bijdrage van 0,04 µg/m³ en een SRM1 bijdrage van 0,07 µg/m³. Langs de nieuw aan te leggen weg over het Amstelkwartier is een maximale concentratie van 11,6 µg/m³.

Verskil met de referentiesituatie

De hoogste toename ten opzichte van de referentiesituatie is 0,4 µg/m³, op eerder genoemd toetspunt langs de Joan Muyskenweg, ten noorden van knooppunt Amstel. De maximale afname is 0,15 µg/m³ op een toetspunt aan de noordkant van de A2 tussen Knooppunt Amstel en de afrit naar Duivendrecht.

Tabel 4.3 Vergelijking plansituatie en referentiesituatie

PM _{2,5}	µg/m ³
Hoogste concentratie plansituatie:	12,8
Hoogste concentratie referentiesituatie:	12,8
Grootste toename ten opzichte van referentiesituatie:	0,4
Grootste afname ten opzichte van referentiesituatie:	0,15

Figuur 4.3 Weergave concentraties per toetspunt voor PM_{2,5} voor de plansituatie

5 Conclusie

Voor de plansituatie (bloembakvariant), is voor zichtjaar 2027 voor NO₂ een maximale concentratie berekend van 24,2 µg/m³. Voor PM₁₀ en PM_{2,5} is dit respectievelijk 21,2 µg/m³ en 12,8 µg/m³. Het maximale aantal overschrijdingsdagen voor PM₁₀ is 15 dagen per jaar. Al deze waarden liggen ruim beneden grenswaarden. Daarmee is dit project inpasbaar volgens de Wet Milieubeheer, titel 5.2: Luchtkwaliteitseisen, voor wat betreft het aspect Luchtkwaliteit.

Bijlage 1

Wettelijk kader

Bestuursorganen nemen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen voor de luchtkwaliteit kunnen hebben, de regelgeving omtrent luchtkwaliteit in acht. Vanaf 15 november 2007 is de 'Wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)' van kracht, in dit stuk verder de 'wet luchtkwaliteit' genoemd. Uit de wet luchtkwaliteit volgt dat een voorgenomen ontwikkeling vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit inpasbaar is, indien in ieder geval aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. Er worden geen grenswaarden voor de luchtkwaliteit overschreden
2. Er treedt geen verslechtering van de luchtkwaliteit op, of er vindt *per saldo* een verbetering van de luchtkwaliteit plaats door compenserende maatregelen
3. De voorgenomen ontwikkeling draagt niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging
4. De voorgenomen ontwikkeling is onderdeel van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

De ontwikkeling is niet opgenomen in het NSL, waardoor alleen de eerste drie voorwaarden gronden zijn waarop een bestuursorgaan kan besluiten dat de voorgenomen ontwikkeling inpasbaar is vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit.

Ad 1. Geen overschrijding van grenswaarden

Een voornemen is inpasbaar vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit indien in de situatie met planontwikkeling nu en in de toekomst geen grenswaarden voor de luchtkwaliteit worden overschreden. Daarbij wordt ook rekening gehouden met onlosmakelijk met het plan verbonden maatregelen.

Onderstaande tabel vat de meest relevante grenswaarden voor de luchtkwaliteit samen. Het betreft grenswaarden voor de concentraties van stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}).

Tabel B1.1 Meest relevante grenswaarden uit de Wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer

Stof	Criterium	Grenswaarde
NO ₂	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
	Aantal overschrijdingen van uurgemiddelde grenswaarde van 200 µg/m ³	18 keer per jaar
PM ₁₀	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
	Aantal overschrijdingen van daggemiddelde grenswaarde van 50 µg/m ³	35 keer per jaar
PM _{2,5}	Jaargemiddelde concentratie	25 µg/m ³

Ad 2. De luchtkwaliteit verslechtert niet

Indien de ontwikkeling van een project, inclusief de daarmee samenhangende maatregelen, nergens leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit, of de luchtkwaliteit verbetert ten gevolge van de planontwikkeling, is de voorgenomen ontwikkeling inpasbaar vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit. Dit geldt ook in gebieden waar grenswaarden worden overschreden.

Daarnaast is het toegestaan een geringe verslechtering van de luchtkwaliteit te compenseren met behulp van compenserende maatregelen (saldobenadering), zodat de luchtkwaliteit *per saldo* niet verslechtert. Ook in dat geval is de voorgenomen ontwikkeling inpasbaar vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit. In de Regeling projectsaldering is vastgelegd op welke wijze saldering plaats dient te vinden.

Ad 3. Projecten die niet in betekenende mate bijdragen

Projecten die niet 'in betekenende mate' (NIBM) een bijdrage leveren aan de luchtverontreiniging, hoeven op grond van artikel 5.16 van de Wet milieubeheer niet individueel getoetst te worden aan de genoemde grenswaarden. Het is in dat geval voldoende om aan te tonen dat een voorgenomen ontwikkeling 'niet in betekenende mate' is.